

Ironia konbentzioak hausteko arma denean

Chelo Matesanzen lanak Donostian ikusgai

Chelo Matesanzen modu arras ironikoan tratatzen ditu hainbat konbentzio sozial. Mito mailan funtzionatzen duten pentsakera eta portaera batzuk hankaz gora jarri nahi ditu, bereziki gizonkeriaren ingurukoak. Teknika anitz menderatzen du eta igorri nahi duen mezuaren arabera izaten dira.

L.A. / DONOSTIA

Hamabost lan bistaratu ditu Chelo Matesanzen Donostiako San Telmo museoan. Sexoa eta heriotza dira koadro askok lehen begiradan agertzen duten irudia. Ironia eta baita iseka ere, oinarrian ditu konbentzio sozialak konbentzio beretik abiatuta itxuraldatzeko. Oro har hiru motatako lanak osatu ditu artista kantabriarrak. XIX. mendetik jaso ditugun irudiak ageri dira oihalean jositako koadroetan. Argazki sail bat ageri da ondoren, Matesanzen *grafitti* gisa definitzen dituenak, irudiaren aurrean artista berak duen jarre-ragatik eta hirugarren multzoa «leotardo enpaketatuak» dira, gizonaren sexuari erreferentzia zuzena egiten diotenak.

‘Savage pour homme’ (basatia gizonarentzat) du izena urtarri-laren 22ra bitarte zabalik izango den erakusketak. Izenburu berak ere ironia du. Horixe izan da artistaren asmoa, gizona erridiku-

lutik emakumea baino gertuago sumatzen baitu. «Ni erasango ez nauen angelu batetik begiratzea gustatzen zait, justu-justuan begiratzea. Begiratze horretatik irteten diren artelanak errebindikatiboak dira ideiei dagokienez, baina beti ere ironia eta eszeptizismoa daude oinarrian». Chelo Matesanzen zat ironia «nahita ere kendu ezin dezakeen gauza bat da. Beti irteten da».

Errebindikazio kutsua obra- ren emaitzan egoteaz gain bera- ren osaketan ere badago. Hariz jositako koadroekin, mendeetan emakumeek osatu dituzte hariz- ko eta brodatuzko lanak erre- bindikatu nahi ditu, «duten ba- lioa ez baitzaie eman» eta ema- kumekeriak bailiren modu des- pektiboan agertu izan baitira. Material eta teknika anitz erabi- tzen ditu eta ideia edo kontzeptua buruan duenerako badaki horrek zein lan teknika eskatzen dion.

Ugari dira teknika tradizio- lak erabiltzen dituzten emakume artistak eta Matesanzen bere be- launaldiko beste askok bezala, «jostorratza lagun, mendealde- ko kulturen emakumea zokora- tuta utzi duten hainbat politika zapaltzaile eta patriarkal» uzten ditu agerian. «Biologia, historia, kultura zapaltze politika baten mesedetan nahasten direla ikusi- ta», Matesanzen joste lan tradi- zionala hartzen du irtenbide gisa.

Matesanzen Reinosan jaio zen orain 30 urte. Bilboko Arte Ede- rretako Fakultatean egin zituen ikasketak eta gaur egun Ponte- vedrako Fakultatean irakasle da.

Chelo Matesanzen hariz jositako koadro baten aurrean. ANDER GILLENEA

ANDER GILLENEA

Mattinen komikiak ikusgai

Gaur eta bihar dira azken egunak Iñaki Martiarena ‘Mattin’ komikilariaren lanen erakusketa ikusteko. Donostiako Arrano Beltza Euskal Tokian apailatu den erakusketa honetan EGUNKARIAN eta ‘Argia’, ‘Napartheid’ eta ‘Irutxulo’ aldizkarietan argitaratu izan dituen marrazki eta komiki tirak bildu ditu; politikoak batzuk, karikaturak besteak eta umoretsuak denak. Aipatu elkarteak antolatu duen 3. Komiki Erakusketa da honako hau.

1995

URTARRILA

ORDIZIA
Polikiroldegian. Arratsaldeko 6etan

1

Igandea

Antolatzailea:
ARGI BERRI elkarteak
Babesleak:
Ordiziako Udala eta Egunkaria.

Andoni
EGAÑA

Angel Mari
PEÑAGARIKANO

Jokin
SOROZABAL

Iñaki
MURUA

Mikel
MENDIZABAL

Jon
SARASUA

Jabier
ZEBERIO

Sebastian
LIZASO

Gai jartzailea:
Nikolas
ZEBERIO

SARRERAK
SALGAIA:
ATAUN: Troskaeta.
ZALDIBIA: Joxepane.
IDIAZABAL: Xume.
ZEGAMA: Manolo.
SEGURA: Elorripe.
BEASAIN: Nañarti, Arrano.
TOLOSA: Raku, Bilintx.
ORDIZIA: Etxaniz,
Gerriko, Lazkao.
700 pzta.
29 libera.

Egunkaria

Bertso Saioa